

กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายก
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ของประชาชนในเขตเทศบาล

ตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์

POLITICAL PARTICIPATORY ELECTION PROMOTION PROCESS IN THE
ELECTION OF THE PRESIDENT OF UTTARADIT PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION OF THE PEOPLE IN BAN KAENG SUB-
DISTRICT MUNICIPALITY, TRON DISTRICT, UTTARADIT PROVINCE

ประชายุทธ ภูบรรทัด¹, ธนัช ปาลีกุล², ธนันทน์ คุ่มถิ่นแก้ว³, พระมหาธงชัย พิชัย⁴

Prachayut Bhubanthat¹, Thanat Palikuy², Thananan Kumthinkaew³,

Phramaha Thongchai Pichai⁴

Nam Cho Sub-District Municipality¹, Ban Kaeng Sub-District Administrative Organization²,

Mahachulalongkornrajavidyalaya University³, Mahachulalongkornrajavidyalaya University⁴

Email: thongchai.pich@gmail.com

(Received: May 16, 2023; Revised: May 30, 2023; Accepted: June 6, 2023)

บทคัดย่อ

การสร้างกระบวนการทางการเมืองเลือกตั้งเป็นแนวทางหนึ่งสำหรับการส่งเสริมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมจากหน่วยงานทางภาครัฐและประชาชน ซึ่งแนวทางในการส่งเสริมการเลือกตั้งเป็นสิ่งที่จะต้องตระหนัก เนื่องจากการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นกระบวนการที่ทุกคนมีสิทธิในการออกเสียง มีสิทธิในการเสนอความคิดเห็นทางการเมือง อีกทั้งการแสดงออกทางการเมืองก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ดังนั้นหน่วยงานรัฐจึงต้องเข้ามามีบทบาทในการสร้างความรู้ ความตระหนักทางการเมืองให้กับประชาชน อีกทั้งต้องเป็นหน่วยงานสำหรับประสานงานระหว่างภาครัฐกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและตระหนักในคุณค่าของการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

คำสำคัญ : กระบวนการทางการเมือง, ระบอบประชาธิปไตย, การเลือกตั้ง, คุณค่าทางการเมือง

Abstracts

The creating of election process is the model for Promotion of participatory democracy between government and people. The approach to promoting elections is something to be aware of as democratic governance is a process in which everyone has the right to vote. Political expression is paramount. Therefore, government agencies have to play a role in creating knowledge. political awareness to the people It must also be an agency for

coordinating between the government and the people. so that people can have knowledge and understanding of politics and realize the value of politics in a democratic system

Keywords : political process, democracy, elections, political values

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 50 ได้กำหนดให้ประชาชนไทยมีหน้าที่ต้องปฏิบัติทั้งสิ้น 10 อย่าง อันถือเป็นหน้าที่สำคัญที่ประชาชนชาวไทยจำเป็นต้องให้ความใส่ใจเพื่อที่จะได้ปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญเป็นการวางหลักเพื่อรองรับการจัดทำประชามติต่าง ๆ ในอนาคตด้วย และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งหรือลงประชามติในระบอบประชาธิปไตย และสร้างจิตสำนึกทางการเมืองให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ประชาชนชาวไทยที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป มีหน้าที่ต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้ใด ถือเป็นโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองอีกประการหนึ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, [ออนไลน์], 2565.)

การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวแทนของประชาชนอย่างถูกต้องและเป็นทางการโดยการยอมรับในเสียงส่วนใหญ่ที่ประชาชนผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งต่างมาใช้สิทธิของตนเองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเลือกตั้งผู้แทนของตนเองเข้าไปบริหารท้องถิ่น ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 133 (3) มาตรา 236 และมาตรา 256 (1) ได้บัญญัติให้อำนาจแก่ประชาชนเอาไว้ว่าสามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง เป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคน ที่มีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ เพื่อไปทำหน้าที่คัดเลือกตัวแทนของตนเข้าไปออกกฎหมายและเข้าไปบริหารประเทศ ดังนั้นประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและทำให้การเลือกตั้งสุจริตและเที่ยงธรรม (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) เพราะไม่ว่าจะมีการเลือกตั้งที่ใดหรือแบบใด จุดร่วมสำคัญของการเลือกตั้ง คือระดมมติมหาชนเพื่อสร้างความชอบธรรมในการปกครอง นอกจากนั้นแล้วการเลือกตั้งยังเป็นแนวทางสำคัญในการเลือกสรรผู้บริหาร เลือกสรรนโยบายของพรรค กลุ่มการเมืองที่เสนอตัวเข้ามารับใช้ประชาชน การเลือกตั้งมีความสำคัญในกระบวนการทางการเมือง การเลือกตั้งโดยวิธีการใช้สิทธิออกเสียงย่อมแสดงถึงการใช้อิทธิพล และการใช้สิทธิใช้เสียงของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ในการปกครองตนเอง กล่าวคือถ้าประชาชนจะเลือกบุคคลที่มีความสามารถอย่างแท้จริงเข้าไปเป็นตัวแทนของตนให้เป็นไปตามหลักการเลือกตั้งสากลที่บริสุทธิ์จะต้องมีความอิสระและเต็มใจที่จะเลือกตัวแทนของเขาเอง (ภัทรธนีย์ ขุนสิงห์สกุล และพชรดนัย วัชรธนวัฒน์ธาดา, 2561, 75-76) ไม่ใช่เลือกด้วยแรงจูงใจอย่างอื่นที่เกิดจากการใช้อิทธิพลด้านต่าง ๆ บีบบังคับหรือให้ค่าตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ในส่วนของ การปกครองในระดับท้องถิ่น (local government) นับเป็นพื้นฐานและหัวใจสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง เนื่องจากมีความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับประชาชนโดยตรง ทั้งในด้านการให้บริการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการต่าง ๆ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีตลอดจนการให้ความรู้ความเข้าใจอันถูกต้องดีงาม และสร้างความศรัทธาให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนให้เจริญก้าวหน้า ตามหลักการปกครองประชาธิปไตยซึ่งสิ่งสำคัญที่สุดของการปกครองระบอบประชาธิปไตย คือการกระจายอำนาจการปกครองออกสู่ประชาชนโดยทั่วไปให้สามารถมีอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมถือเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ให้การฝึกปฏิบัติระบอบประชาธิปไตยกับประชาชน โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในภารกิจของท้องถิ่นและเกิดความสำนึกในสิทธิ หน้าที่ของตนเองที่มีต่อชุมชน หน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่การปกครองตนเองในที่สุด (โกวิทย์ พวงงามและอลงการณ อรรถแสง, 2547, 34) จึงกล่าวได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชนและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดโดยตัวแทนของประชาชนเข้าไปทำหน้าที่ ทำภารกิจเพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ตรงตามเป้าหมาย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การเลือกตั้งจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากการแสดงออกทางด้านสิทธิเสรีภาพทางความคิดของประชาชนที่ต้องการตัวแทนของตนเองให้มโนนโยบายในการบริหารในรูปแบบใดต้องให้มีการพัฒนาไปในทิศทางใดและต้องการผู้แทนของตนเองที่มีลักษณะเช่นใด การเลือกตั้งเป็นกลไกการใช้อำนาจอธิปไตยโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนที่มโนนโยบายตรงกับความต้องการของตนเองให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนด้วยความชอบธรรมเพื่อลดภาวะความตึงเครียดขัดแย้งหรือการสืบทอดอำนาจและเป็นกลไกที่จะควบคุมให้ผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งจากการเลือกตั้งตระหนักอยู่เสมอว่าต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน เพราะประชาชนเป็นผู้กำหนดอนาคตทางการเมืองของตนด้วยการเลือกหรือไม่เลือกตนกลับมาทำหน้าที่ผู้แทนอีก ดังนั้นการเลือกตั้งจึงมีผลกระทบต่อการพัฒนาทางการเมืองโดยประชาชนจะสำนึกถึงความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการเลือกผู้แทน (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2544, 18)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในปัจจุบันจึงมีความตื่นตัวค่อนข้างสูงโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมืองที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ภาคประชาชนที่ต้องการเห็นการเมืองและสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น เอื้อประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสมากขึ้น และสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความเท่าเทียม หมายถึงการที่ประชาชนเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐหรือผู้นำรัฐบาลรวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามประสงค์ของตนหรือกลุ่มตน โดยที่มีการมีส่วนร่วมในทางการเมืองเป็นเครื่องชี้วัดพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ (วีชรา ไชยสาร, [ออนไลน์], 2565) การมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ควรที่จะเป็นการมีส่วนร่วมในทางการเมืองตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นประเทศที่พัฒนาทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ดีแล้ว ก็มักจะกำหนดให้ประชาชนทุกระดับมีสิทธิส่วนร่วมทางการเมืองตามกฎหมายที่มีผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ในทุกมิติของกระบวนการทางการเมือง

ปัจจุบัน ประเทศไทยขาดหายจากการเลือกตั้งท้องถิ่นมานานจากการรัฐประหารของรัฐบาลในยุคปัจจุบัน ทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนขาดหายไป และในภาวะปัจจุบันระบบเศรษฐกิจและโรคไวรัสเกิดระบาด รวมทั้งการขาดการประชาสัมพันธ์ผู้นำชุมชนขาดความกระตือรือร้นในกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง ในการที่ต้องออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประกอบกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์มีการเลือกตั้งครั้งล่าสุดที่ผ่านมาจนถึง 7 ปี ทำให้ขาดคู่แข่งและผู้สมัครรับเลือกตั้งยังยึดติดกับนักการเมืองระดับชาติ ทำให้การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ที่ผ่านมาผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์เขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง ออกมาใช้สิทธิต่ำกว่าที่ประเมินไว้ ดังนั้นเป้าหมายในการพัฒนาให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมือง

เทศบาลตำบลบ้านแก่ง มียุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเข้ามามีบทบาทการแก้ปัญหาผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบของการประชาคม แต่การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการเลือกตั้งนั้น ยังพบปัญหาของการเข้ามามีส่วนร่วม เห็นได้จากการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563 จากสถิติของสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลบ้านแก่งพบว่า การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่งมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 1,768 คน ออกมาใช้สิทธิเพียง 1,053 คน (สำนักงานท้องถิ่นเทศบาลตำบลบ้านแก่ง, 2565) ยังไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์มากเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะเป็นเพราะประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง การเลือกตั้ง การมีบทบาทในชุมชน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง รวมไปถึงการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ หรืออาจจะด้วยความแตกต่างด้านปัจจัยพื้นฐาน เช่น เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ การศึกษา เป็นต้น ที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลให้การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง จังหวัดอุดรดิตถ์มีความแตกต่างกัน ไม่เอื้ออำนวยต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง และเป็นอุปสรรคที่ไม่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมทางการเมืองได้ ในทางกลับกันอาจเป็นเพราะประชาชนไม่เคยชินกับการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม และไม่ทราบว่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างไร

จากสาเหตุปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์ ว่ามีปัญหาในกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไร กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องทำอย่างไรจึงจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์ ตลอดจนแนวความคิดในกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์ ให้มีบทบาทในทุกๆระดับ และทุกขั้นตอนของกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นวิถีทางที่จะทำ

ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหาาร่วมกันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้ การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 326 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากสูตรของ Taro Yamane มีการพัฒนาเครื่องมือวิจัยตามกรอบงานวิจัยโดยแบ่งเป็น 4 ตอน มีการตรวจสอบและหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และมีความเชื่อมั่นของเครื่องมือหลังจากการทดลองใช้ (Tryout) ทั้งฉบับ คือ .768 การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ มีการใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ มีการกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Keys Informant) คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา ผู้นำชุมชน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านรัฐศาสตร์ ที่มีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับประเด็นการวิจัยรวมจำนวน 9 รูปและคน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์ และมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 51.23 และเป็นเพศชาย มีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 48.77 มีอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 217 คิดเป็นร้อยละ 66.56 และอายุระหว่างอายุ 18-30 ปี และมีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 33.44 มีสถานภาพสมรส จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 75.77 โสด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 23.31 และอยู่ร้าง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.92 มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท/เดือน จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 70.25 รายได้ 10,001 – 15,000 บาท/เดือน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 25.15 และ รายได้ 15,001 บาท/เดือน ขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.60 มีระดับปริญญาตรี จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 58.28 การศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 41.41 และ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31

2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสัปปุริสธรรม 7 กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอดรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้แก่ หลักสาราณียธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.241)

3. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอดรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.431)

4. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสัปปุริสธรรมกับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอดรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ ค่อนข้างน้อย ($R=.228^{**}$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ธัมมัญญาตา (การรู้จักเหตุ) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ ค่อนข้างน้อย ($R=.286^{**}$) อตถัญญาตา (การรู้จักผล) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ ค่อนข้างน้อย ($R=.325^{**}$) อตตััญญาตา (การรู้จักตน) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ น้อยมาก ($R=.187^{**}$) มัตตัญญาตา (การรู้จักประมาณ) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ น้อยมาก ($R=.144^{**}$) กาลัญญาตา (การรู้จักกาล) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ น้อยมาก ($R=.174^{**}$) ปริสัญญาตา (การรู้จักชุมชน) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ น้อยมาก ($R=.014$) ปุคคลโลปรัญญาตา (การรู้จักบุคคล) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ น้อยมาก ($R=.185^{**}$)

5. ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างหลักสาราณียธรรมกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชน ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างน้อย กล่าวคือ เมื่อประยุกต์หลักสัปปุริสธรรม 7 กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่งผลให้ประชาชนเกิดกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งมากยิ่งขึ้น จึงยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการวิจัยเรื่อง “กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่งอำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์” มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. อภิปรายผลการวิเคราะห์ระดับการประยุกต์หลักสัปปุริสธรรม 7 กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า การประยุกต์หลักสัปปุริสธรรม 7 กับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.241) ซึ่งมีการจำแนกพิจารณาหลักสัปปุริสธรรม 7 ออกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านธัมมัญญาตา (การรู้จักเหตุ) อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.252) ทำให้ทราบว่า ความรู้เรื่องหลักประชาธิปไตยกับการเลือกตั้ง การมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรม สัมมนา อบรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับ ธรรมทอรรถชาติ และคณะ (ธรรมทอรรถชาติ และคณะ, 2531, 97) ได้กล่าวว่า กิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนมีอำนาจอธิปไตยในการให้ความร่วมมือทางการเมือง เพื่อแสดงออกมาซึ่งเจตจำนงของประชาชนในการสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการทำอะไรบางอย่างใดอย่างหนึ่งทางการเมืองที่มีผลกระทบต่อประชาชน โดยใช้สิทธิ์เลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองมาทำหน้าที่แทนประชาชนในการรักษาอำนาจอธิปไตย โดยการนำอุดมการณ์และนโยบายมาบริหารประเทศ และรักษาผลประโยชน์ของประชาชน

2) ด้านอัตถัญญาตา (การรู้จักผล) อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.267) ทำให้ทราบว่า กระบวนการส่งเสริมทางการเมืองเลือกตั้ง รวมถึงการประเมินผลการเลือกตั้งเป็นความมุ่งหมายที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ที่สามารถแสดงออกทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นจะเป็นไปในรูปแบบของการพูดคุยเรื่องการเมืองโดยส่วนใหญ่มีการพูดคุยประเด็นการเมืองบ่อยครั้ง ชักชวนบุคคลอื่นไปเลือกตั้งแต่ที่เป็นหลัก (เปรมศักดิ์ แก้วมรกต, 2560) คือ การไปเลือกตั้งโดยส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะมีความตั้งใจ และเห็นว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญด้านบรรยากาศทางการเมืองมีส่วนสำคัญที่จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ถ้าสถานการณ์บ้านเมืองปกติสงบ จะส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมมาก แต่ในปัจจุบันสถานการณ์บ้านเมืองไม่ได้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนขาดการมีส่วนร่วม ด้านลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่วัยรุ่นพึงประสงค์ ได้แก่ 1) ต้องการพื้นที่เพื่อใช้ในการแสดงออกทางการเมือง เช่นเปิดเวทีให้วัยรุ่นมาเสวนาเกี่ยวกับการเมือง 2) การเลือกตั้งเพราะวัยรุ่นเชื่อว่าการเลือกตั้งเป็นการมีส่วนร่วมที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตย 3) มีส่วนร่วมในการเลือกผู้ปกครองระดับท้องถิ่นด้วยตนเอง เช่น เลือกนายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่น ได้แก่ 1) ครอบครัวยุคใหม่มีส่วนอย่างมากที่ได้ช่วยในการสร้างจิตสำนึกทางการเมืองให้กับสมาชิก จึงควรปลูกฝังให้วัยรุ่นเห็นความสำคัญของการเมืองโดยผ่านทางบุคคลในครอบครัว 2) โรงเรียน มีส่วนในการให้ความรู้ และควรจะบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง

ลงไปเป็นหลักสูตรตั้งแต่ระดับพื้นฐานเพื่อจะได้ซึมซับ 3) ชุมชนยังมีส่วนสนับสนุนค่อนข้างน้อย จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองขึ้นมา เพื่อให้เกิดค่านิยมให้วัยรุ่นในการทวงแทนสิทธิของตน 4) ศาสนามีส่วนสนับสนุนค่อนข้างต่ำ จำเป็นต้องปลูกฝังเรื่องความดีหรือสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการเลือกผู้นำที่ดี 5) หน่วยงานทางการเมืองการปกครองมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้าง เพราะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง และต้องทำอย่างต่อเนื่อง

3) ด้านอัตตัญญาตา (การรู้จักตน) อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.383) ทำให้ทราบว่า การวางตนให้มีความเหมาะสมกับสถานะทางการเมืองเป็นสิ่งที่จะต้องตระหนักเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งการแสดงออกทางการเมืองเป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบหนึ่ง การเปิดโอกาสให้แก่สามัญชนโดยทั่วไปมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในกิจกรรมสาธารณะทางการเมืองเคียงคู่ไปกับวิธีการอื่น (สุชุม นวลสกุล, 2535, 399) เช่น การให้ประชาชนมาออกเสียงแสดงประชามติในการตัดสินใจทางการเมืองที่สำคัญ เป็นต้น สำหรับวิธีการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองโดยการเลือกตั้งนั้น กระทำโดยผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรผู้แต่งตั้งแสดงเจตนาออกเสียงลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และคะแนนเสียงที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ลงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าวจะได้รับการนับเพื่อนำมาคำนวณเพื่อให้ได้ผลว่า บุคคลใดจะเป็นผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

4) ด้านมัตตัญญาตา (การรู้จักประมาณ) อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.429) ทำให้ทราบว่า การแสดงออกทางการเมืองเป็นกระบวนการที่เป็นแรงดึงดูดทำให้เกิดความสนใจในประเด็นทั่วไปและการแสดงออกทางการเมืองเป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชน การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) อันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องหรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมืองหรือการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน (วัชรวิชัย, 2544, 10-11) โดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบาย และวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความคาดหวังว่า ผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้น จะนำอุดมการณ์ และนโยบายไปเป็นแนวนโยบายในการบริหารประเทศ และทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในทางการเมืองการปกครองของประชาชนนั่นเอง

5) ด้านกาลัญญาตา (การรู้จักกาล) อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.428) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสัปปุริสธรรมกับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่งอำเภอรัตน จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.428) ทำให้ทราบว่า ความสำคัญของการเลือกตั้งในฐานะเป็นกระบวนการในการมอบอำนาจ และส่งมอบอำนาจ และเป็นกระบวนการสันติวิธีซึ่งประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทุกประเทศจะต้องมีการเลือกตั้ง การเลือกผู้ปกครองหรือรัฐบาลที่จะมาทำหน้าที่ปกครองเป็นกลไกเชื่อมโยงความต้องการของประชาชนเข้ากับนโยบายสาธารณะ

สร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้แก่ผู้ปกครองเป็นกลไกหรือ “ห้ามล้อ” ในทางการเมืองการปกครอง ลดความตึงเครียด (ธวัช ชูวิทย์สกุลเลิศ, 2550, 18) และความขัดแย้งทางการเมืองและสังคม และทำให้เกิด การระดมมวลชนเข้าสู่กระบวนการทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และประสานประโยชน์ ให้ประชาชนเห็นความจำเป็นของการปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นพลเมืองที่ดี

6) ด้านปรีชาญาณ (การรู้จักชุมชน) อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.241) ทำให้ทราบว่า การได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากประชาชนที่มีสิทธิ์ในการเลือกตั้งเป็นสิ่งสำคัญไม่น้อยไปกว่าการที่จะ ถูกถอดถอนจากประชาชนเช่นกัน อีกทั้งความสามารถในการเข้าถึงชุมชนของนักการเมืองเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการออกเสียงลงคะแนนตามความคิดเห็นของตนเองโดยอิสระว่าจะเลือกผู้ใดเป็นผู้แทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยบริหารกิจการของประเทศ (พิมลจรรย์ นามวัฒน์, 2541, 315) ผู้ที่จะได้รับการเลือกตั้งนั้นจะเป็นผู้สมัครใจเสนอตัวเข้ามาให้ประชาชนเลือก และผู้ที่ได้รับเลือกด้วย คะแนนเสียงส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้แทนของประชาชนทั้งหมดมีสิทธิ์ตามที่ได้รับ มอบหมายจากประชาชนใหญ่เข้าร่วมเป็นคณะบุคคลดำเนินการบริหาร และปกครอง

7) ด้านบุคคลโพรปรีเตตา (การรู้จักบุคคล) อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.446) ทำให้ทราบว่า การเข้าใจถึงความแตกต่างของประชาชน รวมทั้งทัศนะทางการเมืองมีความแตกต่าง ซึ่งบางครั้ง การพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเมืองเป็นสิ่งทำให้เกิดความรู้และส่งเสริมกระบวนการทาง การเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วม ประชาชนต้องมีโอกาสได้รับข่าวสาร หรือแนวคิดของผู้สมัครลงเลือกตั้งครบทุกคน และสามารถแลกเปลี่ยนแนวคิดระหว่างประชาชน และผู้ลงสมัครเลือกตั้ง (สมคิด บางโม, 2558, 76) ความหมายของการเลือกตั้งนั้นมีใจจะหมายความว่าเฉพาะการเลือกตั้งกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น แต่ยังมีหมายถึงการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นอื่น ๆ หรือการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล อีกทั้งยังมีกรณี การออกเสียงลงคะแนนของประชาชนเพื่อการแสดงประชามติ และในบางประเทศที่มีการปกครองแบบ ประชาธิปไตยนั้นเข้าถึงกับมีการทำเป็นประมวลกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง

2. อภิปรายผลการวิเคราะห์ระดับกระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองใน การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิษฐ์ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอดงหลวง จังหวัดอุดรดิษฐ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.431) ซึ่งมีการจำแนก พิจารณาหลักสารณียธรรมออกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.448) ทำให้ทราบว่า การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดการเลือกตั้ง หรือการติดตามการเลือกตั้งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้ความตระหนัก และความร่วมมืออย่างดี การให้บทบาทของประชาชนในระดับสูง โดยประชาชนและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจขณะนั้น ความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมา ในการตัดสินใจค่อนข้างสูง (อรทัย ก๊กผล, 2552, 19-24) รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ เช่น คณะกรรมการ ร่วมภาครัฐและเอกชน และคณะที่ปรึกษาฝ่ายประชาชน ผลการตัดสินใจที่ออกมาเป็นผลการตัดสินใจร่วมกัน

เชื่อว่าน่าจะนำไปสู่การเสริมสร้างความสมานฉันท์ในสังคม เพราะประชาชนหรือตัวแทนของประชาชนเข้าไปมีส่วนในองค์กรตัดสินใจด้วยไม่ใช่เพียงให้ความคิดเห็นต่อองค์กรตัดสินใจ.

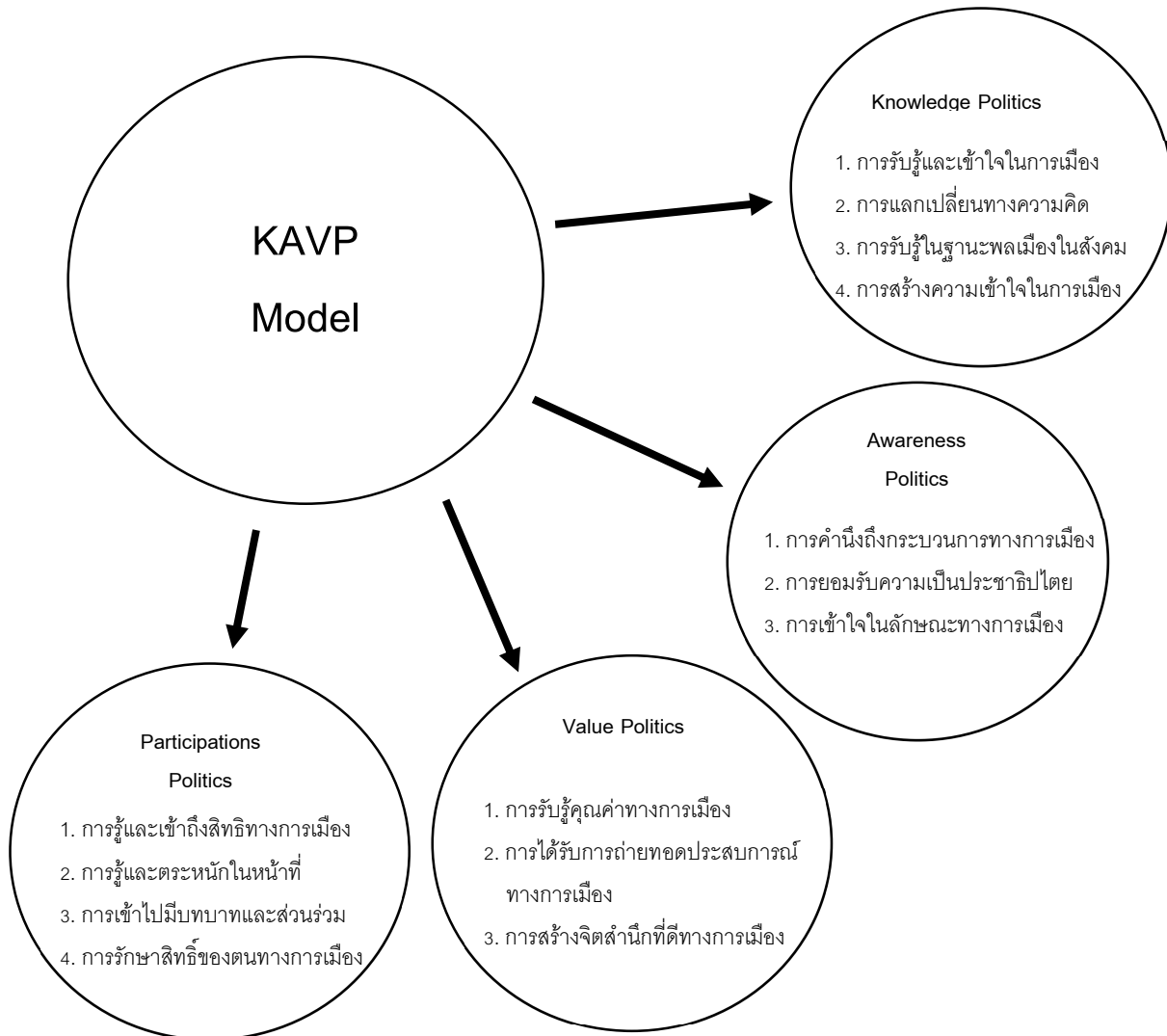
2) ด้านการมีบทบาทในชุมชน อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.482) ทำให้ทราบว่า การมีส่วนร่วมทางการเลือกตั้งเป็นกระบวนการร่วมกันของประชาชนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการตัดสินใจในการมีส่วนร่วม กิจกรรมทางการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตน (พิมลจรรย์ นามวัฒน์, 2541, 541) เพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภาและรัฐบาลเป็นกลไกแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้อง และสนับสนุนให้มีการปฏิบัติ จัดทำ หรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง และการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน

3) ด้านการติดต่อประสานงานราชการ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.570) ทำให้ทราบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการเลือกตั้งหรือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบอบประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่มีประชาชนมีความพึงพอใจมาก การมีส่วนร่วมทำให้เกิดการรับรู้ปัญหา (อคิน เตชะรินทร์, 2547, 320) ร่วมเสนอปัญหาและหาแนวทางแก้ไขให้สมเหตุสมผล และทำให้เกิดความสำเร็จตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง อีกทั้งการมีส่วนร่วมต้องให้เป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่แสดงความคิดเห็นได้โดยเท่าเทียมและอยู่บนพื้นฐานที่เคารพซึ่งกันและกัน (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2547, 23-25) และการมีโอกาสเข้าร่วมในสถานที่และเวลาที่เหมาะสมทำให้ประชาชนที่สะดวกแก่การเข้าร่วมจึงถือได้ว่าเป็นการเข้าถึงกันทั้งสองฝ่ายระหว่างฝ่ายประชาชนและฝ่ายเจ้าหน้าที่

4) ด้านการสื่อสารทางการเมือง อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.443) ทำให้ทราบว่า การแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเมือง การได้รับรู้ข่าวสารทางการเมือง เป็นแนวทางสื่อสารที่เหมาะสมสำหรับประชาชน การสื่อสารเป็นการจูงใจให้เกิดความสนใจในเนื้อหาที่ต้องการสื่อระหว่างบุคคลกับบุคคล (กิจจา บานชื่น และกณิกนันต์ บานชื่น, 2559, 366-367) หรือบุคคลกับกลุ่มคน หรือกลุ่มคนกับกลุ่มคน เป็นกระบวนการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ทั้งสองฝ่ายได้รับรู้และรับทราบร่วมกันในเนื้อหาที่นำมาสื่อสาร

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นการศึกษากระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการเลือกตั้ง ซึ่งการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบการมีส่วนร่วม (Political Participatory Election Promotion: PPEP) เป็นต้นแบบทางความคิดที่ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้จากการวิจัยได้ การส่งเสริมการเลือกตั้งแบบ KAVP ดังนี้

แผนภาพที่ 1 การส่งเสริมการเลือกตั้งแบบ KAVP

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยเรื่อง “กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตถ์” ทำให้ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย เป็น การส่งเสริมการเลือกตั้งแบบ KAVP สรุปได้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง (Knowledge Politics) คือ การรับรู้และการเข้าใจในเรื่องของการเมืองซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาชนควรได้รับรู้ในฐานะเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการรับรู้และสร้างความเข้าใจทางการเมืองเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมกันทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยหลังจากการรับรู้และเข้าใจทางการเมืองก็ทำให้เกิดความกระตือรือร้นทางการเมืองรวมถึงสร้างความตระหนักทางการเมืองสำหรับประชาชน

2. ความตระหนักทางการเมือง (Awareness Politics) คือ การคำนึงถึงกระบวนการทางการเมืองที่เป็นระบอบประชาธิปไตยในสังคม การยอมรับในความเป็นประชาธิปไตยในเรื่องของการแสดงออกทางการเมืองของคนอื่น ซึ่งอาจตรงกับความต้องการของตนเองหรือมีความแตกต่างกันออกไปก็ต้องรับรู้รับทราบและเข้าใจถึงลักษณะทางการเมืองที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดความตกลึกทางด้านการเมืองมากยิ่งขึ้น ยิ่งเป็นการสร้างความเข้าใจถึงการเมืองมากยิ่งขึ้น

3. การรู้คุณค่าทางการเมือง (Value Politics) คือ การเข้าใจ เข้าถึงในกระบวนการทางการเมืองที่ได้รับผ่านจากการถ่ายทอด ประสบการณ์ที่ได้รับ ถือว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องรับรู้รับทราบอย่างแท้จริง จากนั้นจึงเกิดเป็นความตระหนักและตกลึกทางด้านการเมืองจึงจะทำให้ทราบถึงภาพรวมของคุณค่าทางการเมือง และเกิดการรับรู้เข้าใจในคุณค่าความเป็นการเมืองที่เป็นส่วนส่งเสริมให้เกิดความเป็นประชาธิปไตย เกิดความสัมพันธ์ร่วมมือกันและกัน

4. การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Participations Politics) คือ การที่ประชาชนได้รู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองในการเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย การเข้าไปมีบทบาททางการเมือง การไปใช้สิทธิของตนเองในการเลือกตั้งซึ่งเป็นการทำหน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ อีกทั้งเป็นการรักษาสิทธิของตนเองในทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอรัตนวาปี” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาสำหรับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองรอบอบประชาธิปไตยในท้องถิ่นเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมอันดีต่อสังคม การสร้างความตระหนักต่อความรับผิดชอบหรือหน้าที่ต่อสังคมของทุกคนเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีทางการเมืองในท้องถิ่น การเป็นจิตอาสาเสียสละเพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่รับผิดชอบให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน การเสียสละ การสร้างความยอมรับในสังคม การวางตน ซึ่งจะมีส่วนทำให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีทางการเมืองในพื้นที่อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กรมพล ทงธรรมชาติ และคณะ, (2559). *การเลือกตั้ง พรรคการเมือง และเสถียรภาพของรัฐบาล*. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (2531).
- กิจจา บานชื่น และกณิกนันต์ บานชื่น, (2560). *หลักการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด มหาชน.
- โกวิทย์ พวงงามและอลงการณั อรรคแสง, (2547). *คู่มือมิติใหม่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น:ผู้บริหารท้องถิ่น ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เสมอธรรม.
- งานทะเบียนราษฎร, (2565). *สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิษฐ์*. งานทะเบียนราษฎร (1 กุมภาพันธ์ 2565).
- ธวัช ชูวิทย์สกุลเลิศ, (2550). “ศาลเลือกตั้ง ศึกษาปัญหาทางทฤษฎีและกฎหมายในการจัดตั้งและรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย”. *วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, (2547). *การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : สิริลักษณ์การพิมพ์.
- บวรศักดิ์ อวรรณโณ, (2544). *การสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร: วิทยุชน.
- เปรมศักดิ์ แก้วมรกฏ, (2560). “วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม: กรณีศึกษา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา”. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและยุทธศาสตร์การพัฒนา*. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิมลจรรย์ นามวัฒน์, (2541). “การเลือกตั้ง” *เอกสารการสอนชุดวิชาสถาบัน และกระบวนการทางการเมืองไทย หน่วยที่ 12 สาขาวิชารัฐศาสตร์*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชกิจจานุเบกษา, (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ.2560*. มาตรา 133 (3) มาตรา 236. มาตรา 256 (1)
- วัชรา ไชยสาร, (2565). *พัฒนาการมีส่วนร่วมในทางการเมืองกับประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและพหุการเมือง: การเมืองภาคประชาชน*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_news.php?nid=16001&filename=visit, [4 กุมภาพันธ์ 2565].
- วัชรา ไชยสาร, (2544). *ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองไทยยุคใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : พี.เจ. เพลท โปรดิวเซอร์.
- สมคิด บางโม, (2558). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร : บริษัทวิทยุพัฒน์ จำกัด.
- สาธิต กฤตลักษณ์, (2561). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล”. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2561):
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, (2565). *สารเน่ารู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ชุด “สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่*

ของปวงชนชาวไทย”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.royin.go.th/dictionary/>, [4 กุมภาพันธ์ 2565].

สุขุม นวลสกุล, (2535). *การเมืองการปกครองไทย*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุภัทธานีย์ ขุนสิงห์สกุล และพรศรณีย์ วิชรธนพัฒนธาดา, (2561). พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนเขต จังหวัดพิจิตร. *วารสารราชชมงคลล้านนา* : ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2561).

อคิน ระพีพัฒน์, (2547). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การศึกษา นโยบายสาธารณสุข.

อรทัย ก๊กผล, (2552). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับนักบริหารท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร : จริยสุนิทวงศ์การพิมพ์.